

У виші активно розвивається мережа спеціалізованих вчених рад

Нещодавно в Запорізькому національному університеті під головуванням ректора Миколи Фролова відбулася нарада щодо діяльності спеціалізованих вчених рад нашого вишу. У заході взяли участь: проректор з наукової роботи Геннадій Васильчук, завідувач відділу аспірантури і докторантури Юрій Каганов, голови спецрад: проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Олександр Гура та декани Тетяна Коломоєць (юридичний факультет), Алла Череп (економічний факультет), Максим Лепський (факультет соціології та управління), заступники голів спецрад, професори Віктор Гришак, Юрій Зацний, вчені і технічні секретарі.

Актуальність проведення такої наради зумовлена активним розвитком мережі спецрад в університеті. На сьогодні в ЗНУ функціонує сім спеціалізованих вчених рад із правом проведення захисту дисертацій із десяти спеціальностей. Варто відзначити, що чотири спецради досягли високого докторського рівня.

Під час наради **Микола Фролов** наголосив, що ректорат визнає автономні академічні права спеціалізованих вчених рад й усіляко сприяє їхньому подальшому розвитку, вбачаючи у цьому одне з ключових джерел поповнення кадрового потенціалу вишу. Разом із тим, ректор університету акцентував увагу на відповідальності усіх учасників атестаційного процесу щодо високого рівня вимогливості під час експертизи дисертацій, запобігання академічного плагіату у дослідженнях, суворого дотримання нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Микола Фролов поінформував присутніх, що за результатами наради представників Запорізького національного університету з Міністром освіти і науки України **Лілією Гриневич**, яка відбулась у грудні 2016 р., пропозиції нашого закладу щодо створення загальнонаціональної української наукометричної бази включили до середньострокового плану дій уряду. У вересні 2017 р. в університеті за-

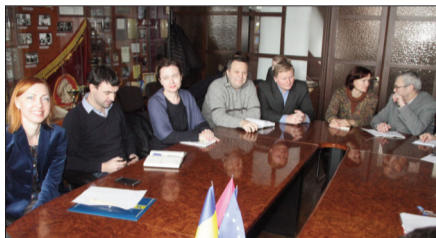
планували проведення науково-практичної конференції "Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти" за участю працівників МОН України, що має стати майданчиком для формування дієвих рекомендацій з вироблення державної політики у галузі підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів.

У своєму виступі проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук** зупинився на питаннях кадрового забезпечення спеціалізованих вчених рад, пов'язаних з проведенням захистів дисертацій, матеріального забезпечення діяльності рад, аспектах документообігу. **Геннадій Миколайович** наголосив, що важливим показником роботи спецрад у минулому році стало затвердження всіх їхніх рішень МОН України.

Завідувач відділу аспірантури і докторантури **Юрій Каганов** нагадав учасникам заходу, що вже рік в університеті діє Положення про порядок подання і розгляду документів у спеціалізованих вчених радах Запорізького національного університету, яке продемонструвало свою дієвість і продуктивність. **Юрій Олегович** повідомив про деякі новачки, пов'язані з практичною діяльністю спецрад, зокрема впровадження нового ДСТУ, що регламентує оформлення бібліографії, можливість електронної перевірки облікових карток дисертацій через сайт Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації тощо.

Учасники наради обговорили окремі аспекти виконання у виші норм Закону України "Про вищу освіту" і наказу МОН України щодо оприлюднення текстів дисертацій, авторефератів і відгуків офіційних опонентів, а також різні аспекти апробації дисертаційних досліджень. Науковці висловили стурбованість нормативно-правовими колізіями, пов'язаними з діяльністю Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Наприкінці заходу **Геннадій Васильчук** окреслив перспективи подальшого розвитку спеціалізованих вчених рад, зокрема утворення нової спецради з державного управління.

НОВИНИ

■ II обласний етап щорічного Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України традиційно відбувся на базі ЗНУ. Захист учнівських робіт учасниками конкурсу представники ЗНУ провели спільно з відповідальними особами-представниками Запорізького обласного відділення МАН України, представниками адміністрації ЗНУ та відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування. Усі члени журі акцентували увагу на високому рівні підготовки учнів. Представник департаменту освіти і науки облдержадміністрації **Оксана Устименко** відзначила доброзичливу і гостинну атмосферу, яка панувала під час проведення МАН. Також вона наголосила на важливості плідної співпраці із ЗНУ, яка триває вже понад 25 років. Дюпа від подякувала представникам вишу за прагнення створити максимально комфортні умови задля того, аби старшокласники області змогли розкрити свій науковий потенціал.

■ Представники економічного факультету взяли участь у III науковому симпозиумі "Україна-Польща – синергетична співпраця", який тривав у Києві, Полтаві та Слов'янську. Одним із його співорганізаторів був ЗНУ. Так, завідувач кафедри обліку та оподаткування економічного факультету, професор **Надія Шмиголь** увійшла до наукового комітету, та представляла університет у складі делегації від м. Запоріжжя.

■ У ЗНУ відбулася зустріч із представниками рекрутингової компанії "ASA GROUP", а також менеджерами готелів (Белек, Бодрум, Сіде, Анталія) щодо організації літнього стажування студентів університету в Туреччині. Від ЗНУ до заходу долучилися: проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук**, начальник відділу міжнародних зв'язків **Наталія Костенко**, декан факультету фізичного виховання **Микола Маліков**, завідувач кафедри туризму **Наталія Маковецька** та завідувач кафедри фізичної культури і спорту **Анатолій Конох**. Згодом студентській аудиторії представили презентації готелів, надали інформацію щодо мов стажування та обов'язків, які вони повинні виконувати під час його проходження.

■ На економічному факультеті відкрили заочну форму навчання в магістратурі за освітньою програмою "Управління проектами". Для вступу в 2017 році запрошуються громадяни, які мають базову освіту за ступенем "бакалавр" або "спеціаліст" за будь-якою спеціальністю. Термін навчання – 1,5 року (3 семестри).

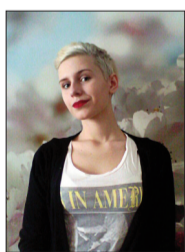
■ Представники ФСУ організували у виші п'ять тренінгів, які відвідали близько двохсот школярів. Декан **Максим Лепський** запропонував розкрити тему з розвитку вольових якостей лідера, долучивши до демонстрації приклади про видатних осіб. Тему лідерства продовжив голова студентської ради ФСУ **Едуард Бойко**, розповідь якого неабияк зацікавила школярів. **Едуард** сконцентрувався на темі вміння побудувати команду. Завідувач кафедри соціальної філософії та управління **Тарас Бутченко** поділився з учасниками заходу особистим досвідом у галузі проектної діяльності. Заступник декана **Ганна Бойко** представила психологічний напрям і провела тренінги з формування навичок спілкування. Наступний блок провели професор кафедри соціології **Ольга Безрукова** й викладач кафедри соціології **Олег Бондаренко**. Це був тренінг із теми: "Візуалізація моди в інформаційному просторі". Підбиваючи підсумки, зі словами вдячності на адресу представників ЗНУ виступила методист інформаційно-аналітичного методичного центру департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької міської ради **Інна Зубова**.

■ На математичному факультеті відбувся I тур Всеукраїнської олімпіади з математики серед студентів вишу. Цього року у заході взяли участь близько 15 студентів 2-3 курсів. До складу суддівської колегії олімпіади увійшли викладачі кафедри фундаментальної математики, зокрема доцент **Михайло Клименко**. Так, за його словами, основною метою цієї олімпіади є визначення студентів, які зможуть творчо застосовувати математичні знання для рішення нестандартних задач. Треба зазначити, що переможці цієї олімпіади зможуть взяти участь і спробувати свої сили в другому турі, який буде проходити в Києві.

ВІТАЄМО!

■ На факультеті іноземної філології провели I етап Всеукраїнської студентської олімпіади з іноземної мови професійного спрямування. Цей захід, організували викладачі кафедри іноземних мов професійного спрямування.

До складу конкурсного журі олімпіади увійшли: **Станіслав Іваненко, Олена Васильченко, Анастасія Беляєва, Роман Коваленко, Вікторія Вертегел, Олена Костенко**.

Завдання олімпіади були орієнтовані на визначення рівня володіння студентами іншомовною мовленнєвою компетентністю та передбачали аудіювання, читання, лексико-граматичні тести. Захід є традиційним для вишу та проходить щороку. Конкурсне журі визначило переможців із 43 учасників. За напрямом "Англійська мова" 1 місце посіла студентка 1 курсу філологічного факультету **Марія Бондаренко** (викладач – **Ірина Мурко**), 2 – студентка 3 курсу економічного факультету **Юлія Бадло** (старший викладач – **Анна Драч**), 3 місце – студентка 3 курсу факультету журналістики **Крістіна Бут** (старший викладач – **Світлана Вавіліна**). За напрямом "Німецька мова" 1 місце посіла третьокурсниця економічного факультету **Марія Закарлюка** (викладач – **Олена Костенко**). Студентки **Марія Бондаренко** та **Марія Закарлюка** були рекомендовані до участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з іноземної мови професійного спрямування.

■ Студентка 3 курсу біологічного факультету

за спеціальністю "Хімія" та вихованець Запорізького центру науково-технічної творчості "Грані" **Тетяна Тюрна** стала переможницею щорічного Всеукраїнського конкурсу винахідницьких і раціоналізаторських проєктів еколого-натуралістичного напрямку. Цей конкурс проходив на базі Національного еколого-натуралістичного центру м. Києва. У ньому взяли участь близько 120 осіб. Так, **Тетяна** з проєктом "Побутовий портативний багатофункціональний тренажер для прискорення післяінсультної реабілітації" посіла 1 місце у Всеукраїнському конкурсі винахідницьких і раціоналізаторських проєктів еколого-натуралістичного напрямку. Дівчині вручили диплом за 1 місце в категорії "Медицина та охорона здоров'я", а також за 1 місце в номінації "Глядацькі симпатії". Науковим керівником переможниці виступив доцент **Григорій Чаусовський**.

■ На базі басейну "Славутич" відбулися змагання обласної першості серед студентів технікумів та коледжів із плавання. Студенти Економіко-правничого коледжу Запорізького національного університету гідно представили на змаганнях свій виш, здобувши впевнену перемогу. До нашої збірної увійшли: студенти спеціальностей: "Фізичне виховання", "Туризм", "Видавнича справа та редагування". В особистому заліку представники ЕПК: **Тихон Сапун, Павло Карпюк, Руслана Опришко, Євген Онищенко** й

Наталія Калініченко – неодноразово піднімалися до найвищої сходишки п'єдесталу пошани. Так, у естафеті 4x50м вільним сти-

лем серед чоловіків **Тихон Сапун, Павло Карпюк, Євген Онищенко** та **Антон Дробашко** посіли 2 місце з результатом 1.43,7 сек. А студентки: **Катерина Россолова, Руслана Опришко, Наталія Калініченко** та **Аліна Міщенко** в цьому виді спорту святкували перемогу (2.56,00 сек). У командному заліку із сумою 950 очок наша збірна святкувала впевнену перемогу, 2 місце – команда Запорізького гуманітарного коледжу ЗНТУ, 3 місце – команда Запорізького авіаційного коледжу ім. О. Г. Івченка.

■ Студентці 1 курсу спеціальності "Фізична культура і спорт" Економіко-правничого коледжу **Анастасії Найдьон** у зв'язку з виконанням нею норм і вимог Єдиної спортивної кваліфікації України присвоїли спортивний розряд кандидата у майстри спорту з комбат дзю-дзюу.

ЮВІЛЕЙ

На пошану професора Федора Турченка – видатного вченого й засновника потужної наукової школи істориків нашого вишу

Про ювіляра, доктора історичних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України **Федора Григоровича Турченка**, писати одночасно і просто, і складно. Просто – тому що Федір Григорович є людиною справжньою і монолітною, у своєму світогляді, принципах, позиції, діях і вчинках. Він – Справжній Українець, Справжній Науковець, Справжній Патріот, Справжній Педагог, Справжній Громадський Діяч. І слово справжній у всіх цих поняттях у контексті особистості ювіляра треба писати з великої літери. Саме так, тому що все це відповідає дійсності.

Складно про Федора Григоровича писати, тому що в усіх своїх напрямках діяльності і творчості він має реальні, конкретні і багаточисельні досягнення. І є небезпека щось пропустити, щось забути, про щось не згадати і не написати. Успішність ювіляра базується на багаторічній, повсякденній, конкретній праці, постійних роздумах, ваганнях, консолідації думок і суджень, їх співставленні і детальному аналізу. Але досягнення наступної вершини ніколи для професора Турченка не означало досягнення кінцевої точки. Він завжди йшов, йде і буде рухатись тільки вперед, заради нових досягнень, нового піку.

Життя і творчість Федора Григоровича міцними зв'язками, часом і досягненнями пов'язані із Запорізьким національним університетом. Тут він відбувся як науковець європейського рівня, як фундатор наукової школи, завідувач кафедри новітньої історії України. Він реалізував себе, як високоєфективний і авторитетний декан історичного факультету, яким керував протягом 14 років. У складний для університету час Федір Григорович взяв на себе, за наполяганням колективу, обов'язки першого проректора. Це було мужнім рішенням, яке зцементувало команду патріотів, фахівців, які взяли на себе відповідальність за відродження авторитету і сутності Запорізького національного університету.

Наукова школа професора Турченка вражає своїми досягненнями. Особистий науковий доробок Федора Григоровича, його авторитет у наукових колах України дозволили історикам ЗНУ безпосередньо брати участь у створенні сучасної, модерної історії нашої країни. Це складний процес, непростий вибір. І саме Федір Григорович і його науко-

ві досягнення є орієнтиром для всіх запорізьких науковців-істориків. 10 монографій, 8 підручників, понад 200 наукових статей і публікацій, сотні виступів на наукових конференціях і зібраннях – все це сухі цифри, які створюють зменшену яву про Турченка-науковця. Але сухі цифри не можуть передати новаторський зміст цього доробку, його актуальність і глибину. Тут треба навести тільки один приклад – підручники з історії України для 10-11 класів, які побачили світ на початку 1990-х років. Це була бомба!

Особливою гордістю Запорізького національного університету, історичного факультету, особисто професора Турченка, є спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій докторського і кандидатського рівня, яка була започаткована ще в 1992 році. Авторитетність, відповідальність, вимогливість і доброзичлива атмосфера цієї ради є багато у чому віддзеркаленням особистості самого Федора Григоровича. Тому не є випадковим той факт, що у 2013 році саміністр освіти і науки чавів президента Януковича Д. Табачник заперечував проти продовження терміну дії спецради з історії у ЗНУ тільки тому, що її очолював Турченко. Колишній міністр, який був апологетом “руського мира” в Україні, не міг погодитись з поглядами і досягненнями визначного науковця і справжнього патріота

своєї Батьківщини Федора Турченка. Колективу історичного факультету університету вдалось тоді зберегти спецраду, а ювіляр порадив широке коло читачів і науковців новими роботами з сучасної історії України, які стали реальною відповіддю колишньому міністру у їх багаторічній дискусії щодо стратегічного вибору українського народу.

Професора Турченка завжди з великою вдячністю згадують і вітають тисячі його колишніх студентів, аспірантів і здобувачів. За його безпосереднього керівництва було підготовлено і захищено 10 докторських і 20 кандидатських дисертацій. Географія діяльності науковців, підготовлених за його участю, поширюється далеко за межі Запоріжжя, це – вся Україна. Але всі вони пам'ятають Федора Григоровича, як надзвичайно відповідального і делікатного наукового керівника. Він ніколи не рекомендував до захисту роботу, яка не досягла тієї планки, яку встановив для себе професор Турченко.

У громадсько-політичній діяльності ювіляр завжди має свою сформовану, аргументовану, патріотичну позицію. Він ніколи не боявся йти проти течії, виступати проти злочинів влади, саме у ті періоди, коли за це громадяни України зазнавали переслідувань і репресій. Запорізький Майдан складно було уявити без постаті і виступів професора Турченка. Колишні урядовці від Януковича у Запоріжжі вважали його ідеологом місцевого Майдану. А він вірив у перемогу ідеалів Революції Гідності і робив свою справу, як і продовжує її робити у наші дні.

І дай Боже, щоб на українській землі було більше таких людей, як Федір Григорович Турченко! Многая йому літа!

Микола Фролов,
доктор історичних наук, професор,
ректор Запорізького
національного університету

Уже вдруге на базі університету пройшов конкурсний відбір найкращих ідей та економічно обґрунтованих бізнес-планів, які мають шанс отримати фінансування від його організаторів. ЗНУ на 72 “Битві стартапів” представляли проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Олександр Гура та начальник відділу проектної діяльності Наталія Коваленко.

“Битва стартапів”
презентувала свіжі ідеї

Крім того, експертами відбіркової комісії змагання були начальник науково-дослідної частини **Вікторія Меньяло** та керівник “БІ-Запоріжжя” **Олександр Череп**. Також на заході були присутні учасники 63 “Битви стартапів”, яка проходила на базі вишу минулого року, – студенти Запорізького національного університету, бізнес-інкубанти першого в Запорізькій області академічного бізнес-інкубатора, що діє на базі ЗНУ. У тому числі, переможниця цієї “Битви” – **Маргарита Кардашевська**.

Учасниками “Битви стартапів” стали 9 команд підприємців, які продемонстрували цікаві проекти. Свої бізнес-ідеї представили й студенти економічного факультету – **Владислав Конев** та **Дар'я Пензєва**. Дар'я

розробила бізнес-план “Вирощування ремонтантної малини”. Дівчина стала третьою за оцінками експертної комісії, а гості віддали їй другу позицію. Владислав з ідеєю “Запорізького енергоаудиту” посів шосту позицію в рейтингу за оцінками експертів і восьму – за оцінками гостей.

Начальник науково-дослідної частини **Вікторія Меньяло** відзначила, що участь представників університету в “Битві стартапів” має неабияке значення для самого вишу, адже не тільки долучає студентів до міжнародної проектної діяльності, а й формує рейтинг вищого навчального закладу. На сьогодні одним із важливих показників розвитку університетів виступає саме кількість створених і реалізованих його представниками стартапів.

Олена Хлисту

Зимові урочистості з нагоди вручення дипломів фінішували

Урочистості лютого з нагоди вручення дипломів випускникам магістратури продовжилися у виші на факультеті соціології та управління. Свої документи про освіту за спеціальностями “Соціологія”, “Соціальна робота”, “Державна служба”, “Політологія” отримали 32 магістри денної та заочної форм навчання, із них 15 осіб – дипломи з відзнакою. На початку заходу привітав випускників та їхніх батьків декан **Максим Лепський**. Також до поздоровлень долучився директор Департаменту соціального захисту населення Запорізької облдержадміністрації **Ігор Мещан**. Із щирими словами вітання звернулися до колишніх студентів й чимало викладачів факультету.

На факультеті іноземної філології урочиста подія збирала разом представників керівництва вишу та факультету, викладачів та його іноземних партнерів, а ще – студентів, випускників, їхніх батьків та друзів. Вони завітали на свято, аби привітати 58 випускників магістратури денної та заочної форм навчання, 28 із яких отримали диплом магістра з відзнакою, з початком їхнього дорослого життя. Привітали випускників: проректор з науково-педагогічної роботи **Володимир Волков**, голова представництва пекінської компанії “Тянь Цзяо” в Україні **Чен Хойшен**, декан

Галина Морошкіна, викладачі. Крім того, до привітань приєднався професор з Ліверпульського університету **Кірон Рід**, який уже кілька років плідно співпрацює з ФІФ.

На факультеті журналістики вручили документи про вищу освіту 29 випускникам спеціальностей “Журналістика”, “Реклама” та “Зв'язки з громадськістю”, із яких 10 були з відзнакою. Магістрів привітали: проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи **Олександр Гура**, заступник декана з навчальної роботи **Віктор Костюк** (він передав щирі вітання для випускників від декана факультету журналістики **Володимира Манакіна**), викладачі.

Під час урочистого вечора із нагоди вручення дипломів 20 магістрам історичного факультету спеціальностей “Історія”, “Архівознавство” та “Країнознавство” шість із них отримали дипломи з відзнакою. Привітання на їх честь звучали від проректора з наукової роботи **Геннадія Васильчука**, декана **Володимир Мільчев**, викладачі.

Таміла Тарасенко,
Олена Хлисту,
Олена Переверзева

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

Колектив ЗНУ вітає іменинників...

■ 2 березня – в. о. завідувача кафедри слов'янської філології, професора **Ірину Яківну Павленко**;

...і ювілярів!

- 27 лютого – робітника з комплексного обслуговування поточного ремонту будівель та приміщень **Василя Григоровича Фецюру**;
- 28 лютого – доцента кафедри прикладної фізики та наноматеріалів **Олександра Сергійовича Яновського**;
- 1 березня – завідувача сектору наукової бібліотеки **Ірину Анатоліївну Кравченко**;
- 2 березня – викладача II категорії Економіко-правничого коледжу **Ларису Георгіївну Ніколаєву**; маляра 5 розряду рембудгрупи **Галину Володимирівну Зикову**;
- 3 березня – доцента кафедри фізичної культури і спорту **Сергія Миколайовича Попова**.

Слідкуйте за новинами та анонсами:
- на офіційній сторінці сайту
Запорізького національного університету
<https://www.znu.edu.ua/>
- на сторінці Фейсбук
<https://www.facebook.com/univerzpr>

Обласна академічна газета “Запорізький університет”
Засновник і видавець –
колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Провідний редактор: **Марія Канцелярист**
Творчий колектив: **Таміла Тарасенко,**
Олена Хлисту, Олена Переверзева
Інтернет-версія – **Олени Благодарової**
Фотокореспондент – **Василь Биченко**
Верстання – **Яни Мелінчук**
Номер підписаний до друку 24.02.2017

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №735-010-пр від 7 червня 2006 року. Виходить щотижня українською мовою. Поширюється безкоштовно. Один друкований аркуш. Наклад 1 000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24,
9 поверх, кабінет №911-2
Телефон: **289-12-78**
e-mail: **znu.gazeta@gmail.com**
Надруковано
в Редакційно-видавничому відділі
Запорізького національного університету